

zpravodaj
přehlídky
Setkání divadel
Malé jevištní
formy 2022

Opionka

Známe vítěze

42. Setkání divadel – Malé jevištní formy

Ocenění poroty
s doporučením
na Mladou scénu
za inscenaci
“Happy Life”
souboru **My:”...”?!**

Ocenění poroty
s doporučením
na Mladou scénu
za inscenaci
“Ovšemže o všem”
souboru **Zdividla, LDO
ZUŠ**

Ocenění poroty
s doporučením
na Šrámkův Písek
za inscenaci
“Ohlasy”
souboru **Valouny**

Ocenění poroty
s doporučením
na Šrámkův Písek
za inscenaci
“Susedi”
souboru **AUT**

Ocenění poroty
s doporučením
na Šrámkův Písek
za inscenaci
**“Před sebou utečeš!
aneb Nehodící se
škrtněte”**
souboru **LÁHOR/
Soundsystem**

Ocenění poroty
s doporučením
na Wolkerův Prostějov
za inscenaci
“Ovšemže o všem”
souboru **Zdividla, LDO
ZUŠ**

Ocenění poroty
s doporučením
na Šrámkův Písek
za inscenaci
“Les ani Neví”
souboru **Tom a Jeff**

Ocenění poroty
s doporučením
na Wolkerův Prostějov
za inscenaci
“Zlá Inger”
souboru **Divadlo Drgan**

Ocenění poroty
s doporučením
na Šrámkův Písek
za inscenaci
“Budiž Pestr!”
souboru **BH feat. Uhřík**

Cena poroty za herecký výkon
v roli zlé Inger získala
Věra Dufková

Cenu diváků
Cenu Josefa Fabiána
získal soubor
Tom a Jeff
za inscenaci
“Les ani Neví”

Zdividla, LDO ZUŠ
Ovšemže o všem

Divadlo ať baví nás

Aleš Linduška

Divíte se divadlu? Proč se nedívat, taky by mne nenapadlo, že to vydržíme. Tolik klaců pod nohama, tolik zavíraček, roušek, fízlů a on-line vykrádaček, a přece jsme to vydrželi. Ptám se, kde bereme tu sílu, proč to nevzdat, proč se nenatočit a zmizet na síti. Proč se vůbec potkávat u divadla? Přátelé, tak tohle nás fakt trápit nemusí, tohle není náš příběh, tohle není agónie, to je jarní zmrtvýchvstání. Nepřeháním snad?

Tak jsem si trochu zapřeháněl, no a co. To proto, že vás mám rád. I když netuším vlastně, proč to táhne dál, je tak snadné vzdát

to a říct nemám čas. Nehodí se mi to, Karle, víš, jsem teď v politice. A já už divadlu nerozumím, ať to píšou mladší. Ty, už mne s tím divadlem neotravuj, dvacet let stačí, nevíš jaká je to řeho-le furt sem chodit. Ale stejně jsme zas tady. Jak dobří holubi se vracíme, s myšlenkou na Pepu, s myšlenkou na Demla, s myšlenkou na partu z Kázetka. Stojí za to se sem vracet, občas si zanadávat a občas zabrblat, zasmát se a chytit se kolem ramen. Potkat se očima a vědět, že je to tam, jako spiklenci divadelního undergroundu.

Nemá to být nostalgie, ale trocha sentimentu ještě

žádného na divadle nezabíla. Tak budme dnes trochu sentimentální, dopřejme si to. Nepíšeme divadelní dějiny, ale jestli má „Mezřič“, jak se dříve říkalo, kulturní srdce, kde jinde ho slyšíme bít. A být tu zase rok co rok za oponou nebo před ní je nevšední záležitost. Tolik věcí by se mohlo pokazit, tolik by se dalo poškrtat, ale ono se to neděje, nedá nám to. Díky Vám všem se ani za rok nebudu vymlouvat, že nemám čas, lhal bych sám sobě, a to se učit nebudu. Vy to taky neděláte. Teď už vím, že to bylo zase ono a znovu přijde náš čas. Divadlo ať baví nás.

Konečně jsme se po třech letech zase potkali!

Vážení a milí, konečně jsem se vám zase přihlásila, přece ta Oponka, vaše stará známá informátorka z festivalového dění. Na předešlých Malých jevištních formách, kdy jsem propůjčovala své stránky redakčním pisálkům, jsem se jim vychytrale smála, jak vždy v prvním čísle použijí spojení „a už zase po roce.“ Moji výtky se ovšem chytla realita a dva roky jsme měli utrum. Byla jsem pozitivní, pak testovaná, prošla jsem karanténou i očkováním. Letos mi moji pisálci aspoň udělali radost, protože jsem již neslyšela „a zase po roce“, ale „konečně se po třech letech vidíme.“

Ještě, než se rozloučíme (tentokrát doufejme opět jen na rok), chtěla jsem vám všem mnohokrát poděkovat, že jste přijeli. Víte, kdysi se vám, amatérským her-

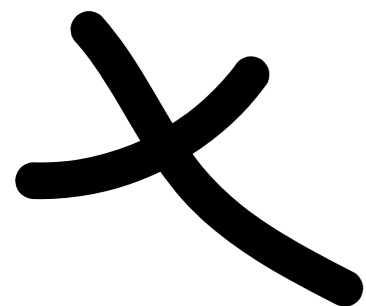
cům, říkalo diletanty. Z tohoto neoprávněného označení už jste se dávno vyvázali, žádný strach. Naopak, vaše tvořivé společenství je velice důležité. Českému divadlu ochotnická síť netvoří jen rozsáhlou základnu, ale přináší také inovativní nápady, které už mnohokrát překvapily i profesionální kamenné scény. Vždyť ochotnická forma cimrmanovských představení vzdoruje profesionálním divadlům již pětadesátou sezónou, a to bez jediných derniéry...

Ale nemusíte rovnou toužit po tom hrát jednu hru přes půl století. Jak jsem vás pozorovala, vám jde spíš o to hrát! Mnohdy spíš hrát si. I když jsme se dlouho neviděli, stejně jsme tady divadlo opět společnými silami probrali k životu. Ještě, že vás máme – nadšence s bi-

zarním záměrem vyskočit na vyvýšenou plochu, abyste se tam stali někým jiným. Kdo ví, proč. U někoho jsou prameny v neumlčitelné touze parodovat ráčkující učitelku ze základky, u jiného zase v přebytku energie – a místo, aby vymýšlel rošťárny, tak ho šoupnou do dramataku, aby se stal rošťákem na jevišti –, u dalších je zase hlavním důvodem hledání dobré party otevřených lidí nebo snaha o to něco sofistikovaně říct, sdělit...

Ať už je váš důvod jakýkoli, ať už máte jakýkoli cíl, jsem moc ráda, že Malé jevištní formy vám opět daly možnost je naplnit. Diplomů rozdány, opona se pomalu zavírá a vaše Oponka se těší, jak vás zase po roce přivítá!

Vaše Oponka (vyslechl ji a její slova zapsal Erik Zabucký)

Střepy z prvního semináře

Erik Zabrucký

*Jestli jsou Valaši v pohybu soft rock, pak Tom a Jeff heavy metal.
Emotivní provokačky a síla v očiskách! Už nejste burani...*

Páteční program festivalu nám naservíroval tři porce poněkud rozdílných divadelních zážitků. Ale přece měli něco společného – jak monodrama, tak improvizace, tak i drama střetu dvou nesmiřitelných světonázorů, se dostali na paškál, jenž se honosněji nazývá rozborem seminářem.

Odborníkům analyzátorům pořádně zavařila mozkové závity svébytně valašská představitelka Inger. „Oceňuji, že jste do toho dostala naivní lidovou vyprávěčku – a ani se možná, samozřejmě ve vsí účtě k vám, nechci dozvědět, zda jste taková i ve skutečnosti – to bych si právě zpřetrhal podivuhodné napětí ze svého dojmu,“ konstatoval Petr Váša. Jakési tajemno se začalo vznášet sálem, a chytil se ho i Lukáš Rieger: „Za tenhle kvíz, kdy si člověk musí skládat mozaiku, aby tomu přišel na kloub, jsem velice vděčný.“ Eva Zámečnicková pak přervala dumání pánů porotců i publika tím, že to byl pro ni za poslední dobu

největší divadelní zážitek: „Vzbuzovala jste v každém z nás jiné emotivní provokačky.“ Na ni hned poté, co se ujistila, že Moravané ještě stále rozumí slovenčině, navázala Daniela Evjáková: „Vy v tech vašich očiskách máte takú silu!“ I přesto ale pochopitelně porotci doporučili, jak by se ony ‚mouchy bez křídélek‘ daly z inscenace odstranit.

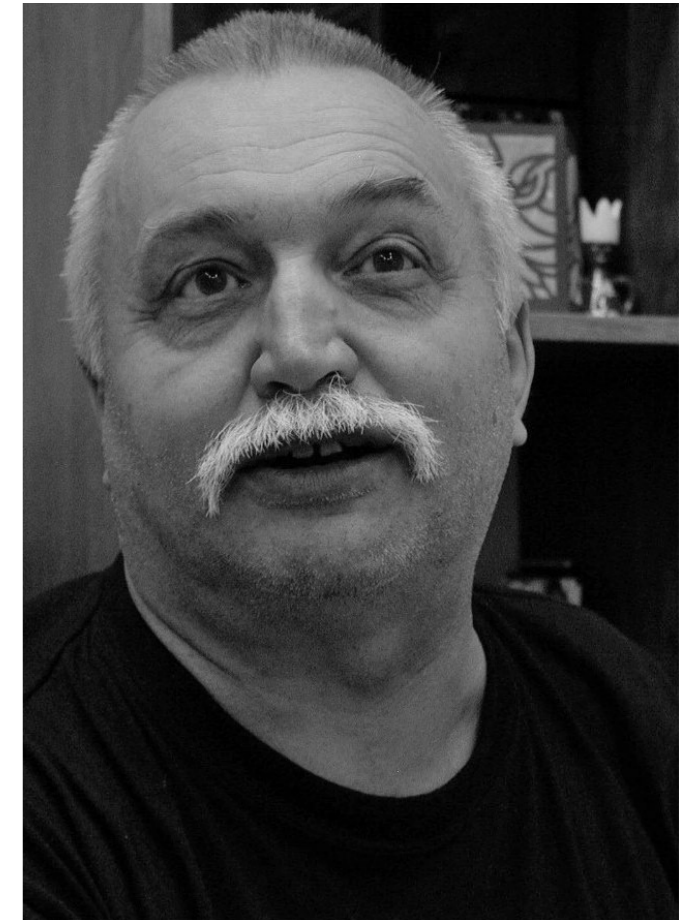
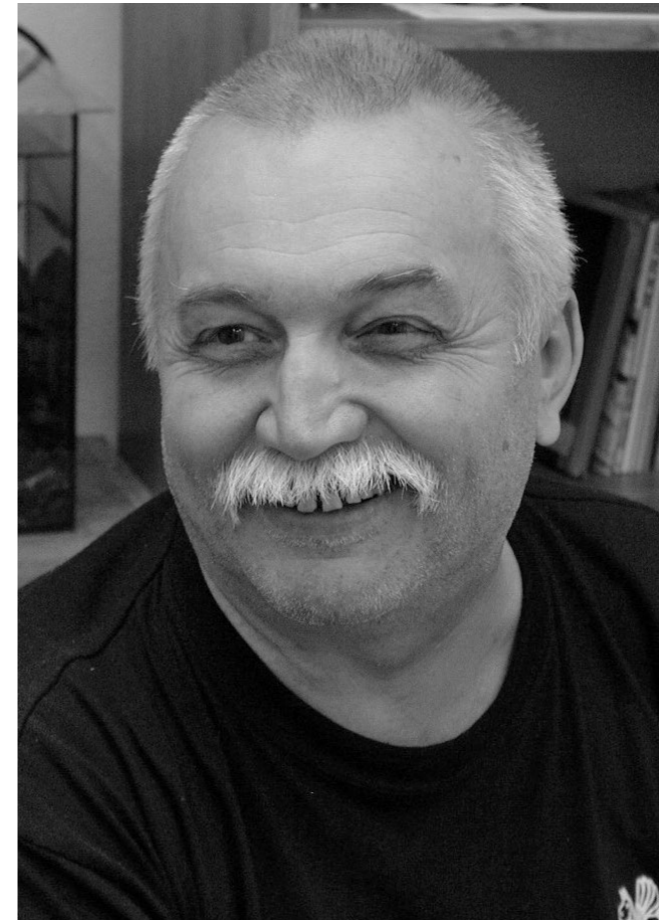
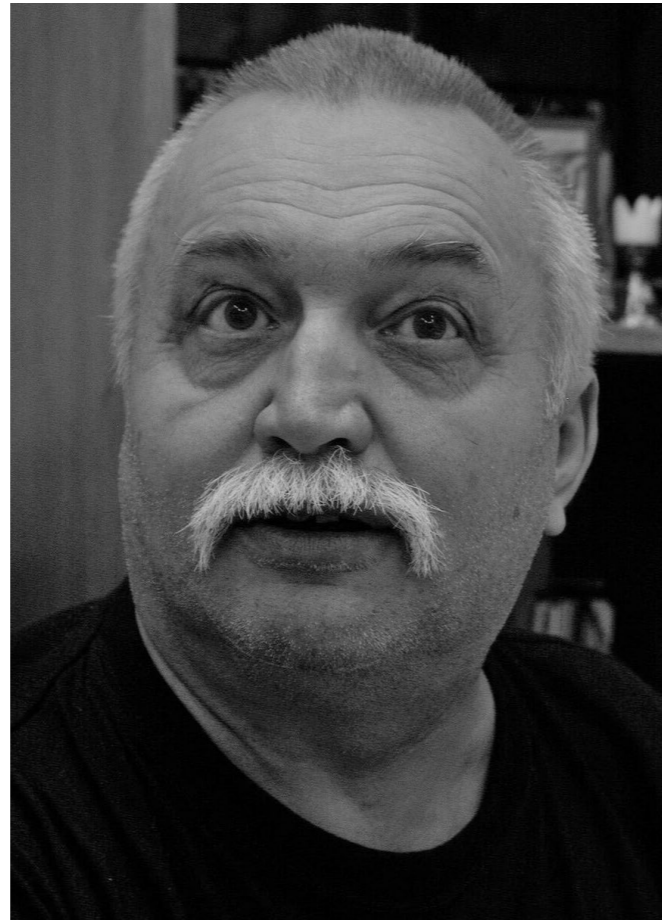
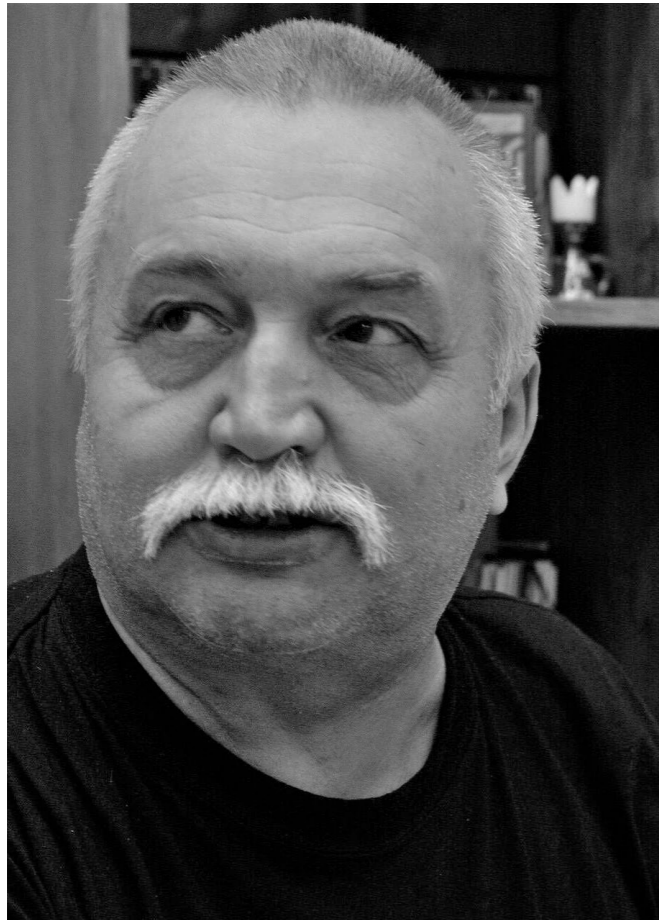
Skupina Valachů v pohybu se vrhla do festivalu ve svém klasickém stylu – bezhlavě, či po hlavě, tedy improvizací. Petr Váša se netajil tím, že má soubor rád, do kontrastu však prosákla výtka: „Improvizace tohoto typu se neobejde bez energie. Když to srovnám s Tomem a Jeffem, ti byli heavy metal, vy spíš takový soft rock.“ Po dalších příměrech předsedy poroty ho však mírně zbrzdil Lukáš Rieger: „Už je furt nesrovnávej, takhle je rozeštvěj.“ Eva Zámečnicková se zase chytila názvu Zajáci v pytli konstatováním, že zajíců měli příliš mnoho: „Škodolibě jsem se

na vás koukala, jak se v tom topíte. Ale jste fajn, máte odvahy, tak co...“ Valaši tak odcházeli spokojení, protože jak sami říkali, kdyby to nezkusili oni, rozbil by si čuňu někdo jiný.

Úspěchu u diváků i porotců nakonec bezezbytku dosáhl soubor Tom a Jeff. Přiblížení se lidské tvrdohlavé urputnosti vedlo Lukáše Riegera dokonce k touze po záznamu: „Znám tak deset lidí, kterým bych to chtěl poslat.“ Poté, co Petr Váša zmínil své totální ponoření do konfliktu na jevišti a tedy vypnutí svého kritického myšlení, se tajně ze semináře vytratil (proslýchá se, že za to mohli jistí syčáci). Slova se tedy ujala Eva Zámečnicková, která pochválila soubor za cit pro jazyk a inteligentní komiku. Obratem se tak vrátila k již nepřítomnému Petru Vášovi a rozporovala jeho tři roky starý výrok o havířovském buranském smyslu pro humor. Po něm skutečně v letošním představení nezůstaly žádné stopy.

Divadlo 42°C
Kočka – Kafkova variace

Kdo a jaký vlastně byl Josef Fabián

J. A. Hynek

Možná je to nějak symbolické, že téměř přesně na desáté výročí odchodu Josefa Fabiána (16. 04. 1944 - 12. 03. 2012), který stál u vzniku valašskomeziříčské přehlídky MJF, bylo po dvou zmeškaných ročnících setkání divadel v zámku Žerotínů obnoveno. Z okruhu pořádajícího Kulturního zařízení s neúnavným organizátorem, bojovným diskutérem a znalcem nejlepších řešení čehokoli se nejdéle znal jeho dlouholetý spolupracovník Karel Prokeš.

Otázkou je, zda dlouholetá spolupráce vede k tomu, že toho spolupracovníka opravdu dobře znáš. Při svatebním obřadu před zastupcem lidosprávy odpřisáhneš, že je ti o té osobě, která se k tobě nastěhuje, vše dobře známo a za pět let s tebou žije úplně jiný člověk, než sis myslel...

Přesně jsem věděl, že budeš všechno relativizovat a začneš odjinud. Kdy ses s Pepou Fabiánem poprvé setkal?

Nejspíš už v roce 1976, ale dříve než s ním, potkal jsem se s jeho prací. Divadélko Schod v M-klubu hrálo Fabiánovy hry, přesněji, nejprve jsem asi viděl Ej, vy české luhy a potom určitě následující kus Achab

a Jezabel na motivy knihy Roarka Bradforda Černošský pán Bůh a páni Izraeliti.

Připomínáš tady zlatou éru Divadélka Schod... Líbila se ti ta představení?

No..., asi ano... Ale já byl zprostředkovaně odchován Osvobozeným divadlem, humorem V+W i předscénami Jana Wericha a Miroslava Horníčka... To všechno jsem znal z gramofonových desek a filmů. Ze stejných zdrojů a pak už i prostřednictvím televize jsem se v šedesátých letech setkal s poetikou Jiřího Suchého a hudbou Jiřího Šlitra, zkrátka se Semaforem. Věděl jsem, kdo jsou Milan Lasica a Július Satinský... Od patnácti jsem pak sledoval kul-

turní dění v Ostravě... Takže, když máš takhle trochu najeť, zároveň se jak tak orientuješ v hudbě, literatuře, filmu a v jedenadvaceti se potkáš ve Valmezu se Schodem..., musíš to trochu vybalancovat, neb vidíš, že támhle jsou vzdálená očekávání a tady je realita.

Takže zklamání?

Spíš někdy jisté rozpačky. Ale mělo to svůj půvab i v té neopakovatelnosti, protože oni to dvakrát stejně zahrát neuměli..., a také nezpochybnitelnou dynamiku. Na jevišti řádili Olda Tomášek, Luboš Gruber, Pepa Voráč, Petr Pařa a Jiří Vymětal, který se později v devadesátých letech objevil v různých filmech, třeba s Jaroslavem

Duškem, Jiřím Lábusem, či Vratislavem Brabencem.

Pěkné herečky z té doby si po jménech už moc nepamatuju, ale brzy se v souboru objevily talentované holky Irena Matalíková, dnes Brouwerová, Ivana Bublíková... Takže, se vši schodáčkou osobitostí to pod Fabiánovou taktovkou docela jelo.

A ještě je tu jeden faktor, který divadlu pomáhá dodnes, byť se ten ansámbl od té doby úplně vyměnil - Schod měl k dispozici nejen ty talentované, nedisciplinované blázně, ale také dobrou kapelu, v té době bigbitový Faunus. K tomu připočti dobré autory, kteří zhudebňovali Fabiánovy texty - Franta Horký, který vedl Faunus a pak zmizel do Prahy, po něm hudbu psal a v divadelní kapele hrál Zdeněk Jandík ze zdejší rockové legendy Extremum Osculum, v první polovině osmdesátých let písničky pro divadlo psal Vlasta Redl, a když musel na vojnu nastoupil Luboš Nohavica, již mnoho let známý dvorní skladatel a klavírista Ester Kočíčková... Takže shrnuto, mělo to potenciál.

Jaký repertoár Fabián tenkrát pro divadlo psal?

Komedie. Nikdy pro divadlo nenapsal nic vážného a možná ani závažného. Na to měl později dost prostoru v novinách a ve svých knížkách. Ej, vy české luhy byl ještě takový text-appel, který navazoval na první

etapu Schodu, kdy Pepa u toho ještě nebyl. Měl úspěch, ale Pepa se rozhodl s text-appelů skončit a přejít k divadelním představením postaveným na kabaretním půdorysu, kterým později říkal „klubový muzikál“. Prvním z nich byl tedy Achab a Jezabel. Další hra Ondráš, Juráš a Guláš byla již „schodácká“ a zpočátku i úspěšná. V roce 1978 s ní Schod vyhrál první ročník Krajské soutěže divadel MJF a měl ji předvézt na Šrámkově Písku. Ale nikam nejel, protože vystoupil v obci Vysoká, tady kousek od Valmezu, odtamtud přišlo udání a po něm byla do té chvíle všemi vychvalovaná hra zakázána. Já ji stihl vidět ještě na té přehlídce...

Těch zakazů pak bylo asi víc...

V osmdesátých letech přituhlo do té míry, že po několika vynucených úpravách scénáře byla nová hra pro jistotu zakázána už před premiérou...

V té době jste už s Fabiánem spolupracovali?

Ne. Často jsme sedávali v herně M-klubu, při řeči popíjeli kafe, rum a kofo-lu, ale on si hleděl divadla a já hudby. Nicméně, kolem M-klubu se v sedmdesátých a osmdesátých letech točil náš svět. Do toho okruhu patřilo hodně lidí, každý něco uměl, a když bylo potřeba, všichni jsme na větších akcích pomáhali. Byla to různá dobrá společnost

kolem Milana Kuchynky. Ale po Milanově vynuceném odchodu v roce 1985 jsme se s Pepou začali víc bavit, neb přibývalo závažných témat a plíživě blížil se „Listopad...“

A když se stal ředitelem Kulturního zařízení...

Pepa po Listopadu chvíli seděl ve Federálu, ale pak opustil vysokou politiku a šel do konkurzu na ředitele zdejšího KZ. V září 1990 mě zaměstnal jako dramaturga M-klubu a na jaře 1991 přiměl k tomu, abych M-klub převzal jako vedoucí. A tam začala naše dlouholetá intenzivní spolupráce.

Jaký byl Pepa ředitel?

Cholerický, razantní a v té době velice potřebný. Někdy jeho temperament předstihl zdravý rozum, ale zažil jsem také ho ve chvíli, kdy ta moje práce tady mohla skončit velkým průserem. Zachoval se velmi rozvážně a moc mi pomohl. Nebylo to sním úplně jednoduché a někdy dokázal lidi kolem sebe pěkně vytočit. Párkrát jsme se vážně seklí, mluvím o tom, kdy měl Černého Petra v ruce on, ale nikdy se neomluvil. Smiřovali jsme se tak, že přišel s nějakým zajímavým nápadem... Vždycky jsem to ocenil. Obdivoval jsem jeho pracovitost, obětoval téhle práci své soukromí i zdraví. A on si cenil mého zájmu a oddanosti práci v kultuře, řekl bych.

Jak to bylo s jeho odchodem.

Pepa měl potřebu do všeho mluvit a k tomu na lokální úrovni potřeboval politickou moc. Pro ředitele městské organizace to není dobré. Postavy na radnici se střídají jako figury na orloji, jednou to jde víc doprava, jindy doleva. Po třetích svobodných volbách, kdy už na radnici neměl spojení, na své politické an-

gažmá dojel. Pravda je, že se mezi ním a jeho mocnými odpůrci poměrně brzy ty vztahy urovnaly, ale KZ to v následujících deseti letech šeredně odneslo. Pepa už v ředitelském křesle založil a vedl občanské sdružení zaměřené na činnost v kultuře. Přes něj s KZ dost intenzivně spolupracoval, podílel se na financování i organizaci našich akcí a udržel si tu až do konce

důstojnou pozici. Mělo to myslím větší význam, než Cena města, kterou mu udělili v lednu 2012. Jeho životní příběh se uzavřel jen o pár týdnů později.

Josef Fabián osvětlovačem v režii

Valouny Ohlasy

Amatérské divadlo ve Valašském Meziříčí

1996lenka@

Pod pojmem amatérské divadlo, se ve Valašském Meziříčí snad každému vybaví divadlo SCHOD. Soubor, který od roku 1973 ovládá jeviště M-klubu svým velmi osobitým ztvárněním her, psané pery valašských autorů. Není divu. I já, když náhodou narazím na valacha (že se stalo a to je teda ostuda), který se čechrá tím že: „Jasně, schod, tož to je to s tím Vybli bibli“ mám o sobě mínění, že jsem těch našich umělců, divadelníků a všelijakých performerů potkala tolik, že bych o tomto tématu mohla snad i napsat článek. Z omylu mě vyvedla databáze českého amatérského divadla.

A hned z druhého omylu mě vyvedlo zjištění, že většina těch aktivních souborů, je složená z členů improvizčního divadla Valouny, o kterém se v databázi nedočtete.

A přesto, že milované improvizční divadlo do tohoto seznamu opravdu nepatří, mám pocit, že schopnost improvizace je v případě amatérských souborů více než důležitá. Především žádaná. Je to, podle mého, přísada, která z pilované hry dělá hru. A zábavu. A taky dobrodružství. Nejen pro diváky, zejména pro herce. Možná právě

proto, se v letošním roce na festivalu, v zastoupení valašsko-meziříčské scény, představují výhradně členové improvizčního souboru, kteří mnoho jiných účinkujících přerostli už o tři hlavy a ve tvářích jde vidět jakýsi životní nadhled. Amatérští herci, kteří se nebojí sáhnout pro téma hluboko do kapsy či vysypat ho z rukávu při objednávce třetího šnyta.

Zkrátka bez ostychu hrají a na hojnosti vzniku stále nových a nových her, které na festivale představují každým rokem, jde dobře znát, jak moc je to pořád baví.

Jsem tedy naladěna na myšlenku, že improvizace živí amatérské divadlo ve Valmezu a s úsměvem přemýšlím nad tím, jak moc diváky baví koukat se pořád na ty samé tváře?

Když sleduji, co vše se odehrává na prknech MJF, zní mi v hlavě citát George Bernarda Shawa – irského dramatika a držitele Nobelovy ceny za literaturu, který řekl: „Dvě nejstarší profese na světě byly zkaženy amatéry“ a při pohledu na vás, milí amatérští herci, je mi hned jasné, že tím zřejmě narážel na doktory bez hranic a moderní architekturu.

Druhý den na jevišti

Karolína Vlčková

2. blok představení

Mluví pořád a neustále, furt ty stejné kecy, stejné hloupé historky? Copak se to dá snášet? Jak to zabalit nám předvedli BH a Uhřík. Zatímco on, ignorant zahleděný do sebe, celé představení mluvil, ptal se a odpovídal si, ona neřekla ani slovo, což dokonale potrhla metaforickým omotáním se folií. Vtipné pojetí tématu vyhořelého manželství nám dokázalo, že věčný problém lze zpracovat inovativně a poutavě. Jednoduše parádní, skvělé, perfektní.

Ve druhém představení jsme nahlédli do života našeho oblíbeného moderátora. Zdravee jako součást divadelního uskupení Valouny se proměnil na influencera, který kvůli svému internetovému počínání ztratí přítelkyni i smysl života. Soubor

velmi humorným způsobem poukázal na podivný problém, který dnešní společnost trápí, či rovnou otravuje, čím dál víc.

Minimalistickým výkonem nás zaskočilo divadlo Aut, pár větami, které se neustále opakovaly ukázalo, jak je těžké zapadnout do nového kolektivu. Metaforicky zpracované přizpůsobení se většinou, aby člověk zapadal, bylo protknuto pohybovým humorem. Za vyzdvihnutí rozhodně stojí skvělá divadelní práce s hlasem, protože pro sdělení nebylo vůbec zapotřebí použít konkrétní slova, stačilo jen obyčejné „dobry den“ nebo „mě se to netýká“.

3. blok představení

Nejprve byli diváci svědky herecké práce v praxi,

a to pomocí improvizovaného scénického čtení. Marek Baroš přichystal porotcům velký oříšek. Tři náhodní diváci, z řad herců, dostali přímo na jevišti scénář a měli za úkol drama zahrát, nebo spíše scénicky přečíst. Zábavný program to byl vážně parádní, ale soutěžit s tím? No, to asi ne!

Poslední představení bylo zajímavou tečkou. Zajímavou snad možná proto, že ani jeden z herců nehrál, nebo neuměl hrát. Bůh ví. Zároveň také hra samotná postrádala pointu, a dokonce i význam. Prostě řečeno, když mluví příliš mnoho herců, příliš potichu (nejspíš o ničem (důležitém), nemůže z toho vylézt nic víc než pár laciných vtipů a vyšší sebevědomí ostatních souborů.

Petr Marek přijímá gratulace k nominaci na Šrámkův Písek

BH feat. Uhřík
Budiž pestr!

**My:”...”?!
Happy Life**

• Divadelní fejeton • • trochu bezduchý •

Aleš Linduška

Začíná to vždycky nenápadně. Ráno se mi nechce vstávat a jsem trochu vytočený, co jsem zas někomu slíbil. Je sobota a já musím na divadla. Venčím psa a čtu si v proudu Bečvy, co mi den přinese. Hovno do sáčku jsem nedal, příroda to zmastí za mne. Snad to mé černé labradorce promine ta paní v pátém patře, která nás znovu viděla. Nezlobte se, nemám rád lejna v igelitu. Spěchám na snídani. Dnes stíhám pár volských oček a tousty se sýrem, jdu přece na zámek, tak ať to má trochu glanc. Dostanu pusu a slíbím, že se nevrátím moc pozdě a že dám pokoj herečkám, když mi doma přece nic nechybí, slibuju a jdu sám.

Den plyne a střídám redakci, kde zní Karlovo blues a sál, pak sklepení a taky seminář.

Tam sedí zamyšlený vousáč, kousek dál partička plánuje cigáro po kávičce. Jdu si pro dvojku bílého a těším se na ten divadelní flám. Znáš ty tváře a Franta nás hlady nenechal. Magda má dnes červené šaty a Valouny si zvedly reputaci a jsou tu taky Tom a Jeff. Hele, ani Uhřík nezklamal. Něco jsem prošvihnul, když poslouchám, jak býval Karel kdysi mlád a Ascalona hýřila divokou náladou, když s Frantou Segradem na učňáku pronášeli chlast na internát. Jó mládí. Kouknu z okna a slunko hřeje jen tak trochu, jinak chlad vane dál, neb mráz přichází z Kremlu. Ne na věky.

Kolik je času do uzávěrky? Neblázní, tolik ještě musím napsat zas. Jak ten přešlápnul, druhý pobavil nás a Syčáků byl taky čas. Tak

plný dojmů tukám bezduchý fejeton, když bych snad měl raději na jevišti stát. Nebudu však nikdy hercem. Je tu večer a ještě jedno kolo čeká nás, pak vyhlášení výsledků a možná i třetí číslo Oponky nakonec vyjde. Něco jsem v redakci podepsal, teď už fakt nevím, co... Moment, už. Že tak banální dny, co zas přijdou, jsem tu nikdy nezažil, mám strach se nudit, ale tady zkrátka není čas. Nevím, jestli si dám zítra ráno zase tousty, divadlo zůstane v nás. Tak ještě chvíli sedím a to něco, co jsem tu žil, vezmu s sebou, až mi noc řekne, že dohrála hudba a opona spadla. Rok s rokem a krok s krokem, zas po dlažbě nesu se kamsi, kam bere mne čas. Nemám rád hovna v igelitu, ale divadlo ano. To dám si zas.

OStudnik
doprovodný program festivalu

AUT
Susedi

V sobotu u zpovědi..

Erik Zabrucký

Sobotní maratón divadel se nachyluje k závěru, a já se pisuji pár útržků z promluv našich soutěžících divadelníků. Léty z nich pocily z představení, vzpomínky na tvůrčí proces i zdroje inspirace. V běhu mezi sobotními programy jsem vyzpovídal tři účinkujících.

Nejprve jsem vyrazil do zákulisí za souborem ZDIVIDLA ze ZUŠ Ostrava. Tam jsem narazil rovnou na pedagogické vedení hry, na pana Alexandra:

Jak dlouho jste na letošní přehlídku zkoušeli?

Třičtvrtě roku. Vlastně během covidu. To bylo těžké, řada zkoušek probíhala přes monitory, online. A když jsme se třeba pak viděli také osobně, na zkoušku přišly dvě ze čtyř, nebo třeba jiné čtyři... Takže nakonec jsme to spíš pak nějak poskládali.

Kolikrát jste už hráli Ovšemže o všem?

Dneska poprvé.

A jaké jsou pocily z premiéry?

Diváci se trochu smáli, nic se extrémně nepokazilo, ani text nikdo nezapomněl, holky bylo skvěle slyšet, ten prostor měl skvělou akustiku. Takže, nebylo to nejhorší...

Kdo byl prapůvodcem toho obsahu? Vymysleli

jste si to sami, nebo jste se nechali inspirovat?

Ne, je to založeno na textech básníka Miroslava Koupila. Ten k nám dal na školu jeden z padesáti výtisků své knížky. Nevím proč... A protože paní ředitelka je muzikantka a nevyznala se v tom, tak knížku dala mně, a já ji někam založil. Až potom, když jsme v covidu potřebovali nějaký text, na kterém můžeme dělat i online, vzpomněl jsem si a knížku vytáhl...

Pustili byste se do jiné práce, kdyby nebyla karanténa?

Asi ano. Máme teď po covidu rozdělaných asi osm věcí, ani jednu pořádně dodělanou. Na poslední chvíli se nám podařilo dodělat aspoň tohle.

Počítali jste s tím, že slovní ekvilibratika nepovede k úplnému rozchechtání publika?

Ano, my jsme se toho vlastně báli, že se budou lidi řehtat. Takže jsme pracovali s pauzami, aby to spíš jen tak tuklo, než aby se váleli smíchy po podlaze...

Na stejném místě jsem o pár hodin později (přesně ve chvíli, kdy se Valouni valili na jeviště s pohovkou) zpovídal novojičínskou obdobu Mr. Beana Honzu Uhříka:

Festival Malých jevištních

forem se stále pohupuje mezi improvizací, autorských divadlem a adaptacemi. Kam tedy zařadit Budiž pestrí!?

Jedná se o autorské divadlo. Text existoval na papíře, samozřejmě, že jsem se jej snažil dodržovat (ironický smích). Takže i Bára měla v rukou námět, domluvili jsme se předem, co tam budeme dělat, ale reálně spolu jsme si to zkusili až dneska.

Já tě poprvé viděl ve tvé Půlce garáže, a už od té doby jsem se tě chtěl zepat, jestli máš rád pocily trapna?

Mám. Líbí se mi to. Tady ta atmosféra je fajn, takže se většinou nějaký zbloudilec utrhne, a začne se smát, i když je to třeba trapné. Ale celkově s trapnem tam vlastně pracuju i teď.

Pokud si dobře vzpomínám, s Barčou jsi ještě nehrál. Proč sis vybral jako parťáčku právě Barču?

Tak to bylo oboustranné. Známe se už dlouho, seznámili jsme se právě tady na festivalu, kde oba jezdíme nějaký ten pátek. A právě jsme si říkali, že něco musíme udělat spolu. My jsme vlastně nosili v hlavě dlouho takový diptych, který nevznikl kvůli nedostatku času. Chtěli jsme prostě typizovat duševní poruchy – obsesi a depresi. A teď jste viděli tu obsedantní polovinu. Ta depresivní část toho

diptychu bude třeba příští rok.

Budete tento kus hrát ještě někde jinde?

Nevím, to asi jen, kdyby se něco naskytlo. Bylo to napsané přímo pro festival ve Valmezú.

A do třetice jsem zamířil za souborem AUT a povídal si s dočasnou představitelkou rovnou tři figur Barčou:

Vy jste všichni z Rybí?

No, spíš z okolních vesnic. Ale v Rybí se scházíme v před pár lety otevřeném komunitním centru.

Takže jste se seznámili tam?

Ano, vlastně tadyhle. Rozárka mě tam přizva-

la, a tak jsme se tam začali spojovat. Pro mě to byl vždycky čas na soukromou chvíli, znáš to, kávička, sušenky...

A v takovém prostředí se pohybovali i pánové, kteří dneska záhadně chyběli?

Ale opravdu, věřte mi! Za týden hrajeme tu hru na divadelním festivalu ve Štramberku, a to už doufám přijdou. Tím pádem to dneska bylo ale unikátní vystoupení, to už nikdy nebude. Ale když se zamyslím, tak je to vlastně skvělé, že tam máme ty chlapy. To ale bohužel nemůžete teď posoudit, když ti chlupatější z naší skupiny nedorazili (smích).

Kolik času jste Susedům věnovali?

Konkrétně s touhle hrou

jsme měli čtyři zkoušky, a dneska jsme ji hráli poprvé. Ale jinak se scházíme co čtrnáct dní a pracujeme na různých principech především z improvizace, abychom se v tom jakože cítili. Ale třeba tahle hra, to bylo všechno naplánované a jasně předem dané.

Jak se vám tvářili herci na ten poněkud absurdní text?

Text byl sice pevně daný, ale až po dvou třech zkouškách. Na těch prvních si to každý ještě trochu měnil. Ale je pravda, že kdybych viděla čistý text bez scénických poznámek, tak bych se asi tvářila nechápavě....

A... vybil se mi diktafon...

Vzkaz ukrajinského studenta divadelní režie v Praze

Kostiantyn Zhyrov
(jazykově upravil Erik Zabrucký)

Zdravím, Jmenuji se Kosta, pocházím z Charkova. Na Ukrajině jsem vystudoval herectví, poté jsem odjel studovat divadelní režii na pražskou DAMU.

Válečný vpád agresivního Ruska byl pro mě šokem. I když napětí a nálada na Ukrajině a konflikt v okolí Doněcka a Luhanska stagnoval už devět let, přesto ve mně v koutku duše zůstávala naděje, že Rusko útok na celou Ukrajinu nepodnikne. Marně, 24. února se mi má naděje rozletěla na kousky. V Praze jsem byl svědkem

obrovské vlny solidarity, Češi přispívají finančně, poskytují Ukrajincům útočiště, koná se celá řada kulturních akcí na podporu Ukrajiny. Ukázali jste nám, že jste sice malý národ, ale s velkým srdcem. Podstatné na tom především je, že se o konfliktu otevřeně mluví, že se dozvídáte o souvislostech i příčinách toho, proč k válce došlo. Šíříte tak povědomí, ke kterému 1/6 planety přístup nemá, neboť je v rukou dezinformací.

Víte, moje škola, kde jsem studoval herectví, už není. Divadlo, kde jsem hrál jako

ochotník v dětství se svým tátou, také nestojí. Měl bych teď truchlit a plakat. Ale to přesně Putin chce. Proto se usmívám. Proto nás nikdy nezlomí. Proto se snažím kulturní akce pro Ukrajinu, mnohdy zatěžkané smutkem, svým výstupem rozveselit – právě to je jedna ze zbraní proti němu, a koneckonců také poslání nás, herců.

Užijte si divadelní festival a děkuji vám za možnost zveřejnit svůj příspěvek, váš Kostiantyn Zhyrov.

Zticha
Kóje

Střepy z dalších seminářů

Karolína Vlčková a Erik Zabrucký

První blok dnešních představení byl zakončen zdrcující kritikou.

MY: „...“?! vyzuli „liduškové botičky“ (Eva Zámečnicková), nové jim však ještě nesedí. Bohužel, „groteska musí šlapat!“ (Petr Váša). Energii ale mají na rozdávání a náprah jim také nechybí.

Divadlo 42°C „vie čo hrá“ (Daniela Evjaková), bohužel však má hra velké díry a divadelně krachuje. „Nájemníci tam nemají žádný význam“ (Lukáš Rieger), ale „klíčový monolog je na hranici geniality“ (Petr Váša).

Zdividla „ještě nejsou ve všem zabydlení“ (Zámečnicková) a postavy jednájí ve stylu „Já chci niečo povedat, aj keď varim z vody“ (Daniela Evjaková). Ovšem divadlo poezie by to bylo skvělé.

Druhý blok se odehrával v pozitivní atmosféře plné chvály a vtipů.

Budiž pestr předvedli „stand up, který funguje jen na divadle“ (Petr Váša), navíc je velice zajímavý Honzův „typ burana pseudointelektuála“ (Lukáš Rieger)

Valouny „přinesly nejaktuálnější téma celého festiva-

lu“ (Petr Váša), kterým bylo místo člověka ve světě virtuální reality.

AUT nám ukázal „skutečný neofolklor, který by se měl na Štrambersku zavést.“ Petr Váša dokonce řekl: „Vaše představení by mělo být povinným kurzem pro každého přistěhovalce do vesnice – jen by si na Národním výboře zapsali žádost o trvalé bydliště, hned šups s ním do hlediště.“

Třetí blok byl pro porotce snad nejtěžší, protože hodnotit nehodnotitelné dá vážně zabrat.

Zticha, neboli Marek Baroš při své „první čtené“ (Eva Zámečnicková) dle poroty vynalezl nový žánr „mučení publika“, jehož charakteristickým rysem je „nastražení části publika do role mučitelů“ (Petr Váša).

A poslední v řadě Láhor pro změnu přišel na zcela nový směr „postimproneoklasicismus“ (Petr Váša), který by se měl začít „pouštět na Silvestra místo Menšíka“ (Petr Váša).

LÁHOR/Soundsystem

Před sebou utečeš! aneb Nehodící se škrtněte

Nekorektní poznámka Aldy Valmezáka

Odvaha jak sfiňa vám řeknu, to sa nevidí každý deň. Ono to ani hrát neumí a leze to na pódium a to sebevědomí, kurňa, jako minsitr, hned by ho mohl střídat. A gdyby jeden, ale celá parta je jich tu, zámek zamořený magorama, co maj v hlavě jen to svoje divadlo. To sa může stať jen ve Valmezu, to není samo sebou a ešče na to něgdo chodí, dokonce jim tlkeskajú a řehoců sa na celé kolo. Tož to ňa podrž, šak nemusí byt fšecko umění, aj ta odvaha sa cení, o tom žádná. A do toho ta grupa súdců z lidu, šak vedů tam jakési múdré semináře, hlavu a patu temu hledajú, ti magoři tam sedí, čučijá a kývů jak při zpovědi. Enem to divadelňi nebe by

se mohlo otevřít a fšici fstúpi zrovna na nebesa. Hosana! Ale je to prča, jak si notujů na tem zámku, kde kdysi grófi dělali ramena, pak tu měli lazaret aj věznicu, no není ten cirkus fčil lepší nadělení. To vám říkám, že je. Ňa sa to líbí, ta kuráž, ta drzost řec něco na plnú hubu, šak zme lidi, co sa budeme krčit jak kury f kútě před jestřábom. Máte recht, bez dividla není odvahy, chachaři moji šikovni. Mám z vás kopřifku, jak ste sa do teho položili, kolik dobrého ste tu upékli, ani ta elektráreň na ty atómy sa nemusí stydět, to je mlýnica nápadů, bůřka invence. Kolosální radost povídám. Odvaha jak sfiňa.

Při naskenování QR kódu získáte odkaz na stránku, kde si můžete stáhnout veškeré fotky z přehlídky v tiskové kvalitě k libovolnému použití.

Zpravodaj Oponka, festivalu Setkání divadel – Malé jevištní formy 2022 vydává Kulturní zařízení města Valašského Meziříčí, p. o.

Redakce

Karel Prokeš – šéfredaktor, Ondřej Smolka – sazba, grafika, Aleš Linduška, Erik Zabrucký, Karolína Vlčková

Fotograf

Zdeněk Smolka

Festival Setkání divadel – Malé jevištní formy 2022 pořádá Kulturní zařízení města Valašského Meziříčí, p. o. ve spolupráci s NIPOS Artama Praha za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a města Valašského Meziříčí. Sponzorem festivalu je firma CS CABOT.

